

Sygn. akt V KK 387/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński

SSN Dariusz Świecki (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wełpa

w sprawie **S. S.**

skazanego z art. 178a § 4 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 19 stycznia 2016 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 3 lutego 2015 r.,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w M.

z dnia 27 listopada 2014 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 27 listopada 2014 r., S. S. został uznany za winnego popełnienia przestępstwa z art. 178a § 4 k.k., polegającego na tym, że w dniu 30 sierpnia 2014 r., w K., prowadził w ruchu lądowym na ul. G. motocykl

marki Suzuki w stanie nietrzeźwości - 0,52 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, z jednoczesnym przyjęciem, że dopuścił się go będąc uprzednio karanym wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 21 kwietnia 2008 r., za czyn z art. 178a § 1 k.k. i za to, na podstawie art. 178a § 4 k.k., wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat oraz, stosownie do art. 71 § 1 k.k., karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 10 zł każda, z orzeczeniem także, na podstawie art. 42 § 2 k.k., zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat oraz zasądzone koszty sądowe. Od powyższego wyroku apelację na niekorzyść oskarżonego, w części dotyczącej orzeczenia o karze, wniósł prokurator. Podniósł w niej obrazę art. 43 § 3 k.k. poprzez nienałożenie na oskarżonego obowiązku zwrotu posiadanego przez niego prawa jazdy, pomimo orzeczenia zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Po rozpoznaniu tego środka odwoławczego, Sąd Okręgowy, wyrokiem z dnia 3 lutego 2015 r., zmienił zaskarżone orzeczenie, ale w ten tylko sposób, że na podstawie art. 43 § 3 k.k. zobowiązał oskarżonego do zwrotu posiadanego prawa jazdy, utrzymując je w pozostałej części w mocy.

Z kasacją od tego wyroku na korzyść skazanego wystąpił Prokurator Generalny, zaskarżając go w całości i zarzucając rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 106 k.k. w zw. z art. 107 § 4 i 6 k.k. oraz art. 178a § 4 k.k., poprzez błędną ich interpretację i niezasadne przyjęcie, że został spełniony przewidziany w art. 178a § 4 k.k. warunek uprzedniego skazania oskarżonego za czyn z art. 178a § 1 k.k., podczas gdy skazanie go wyrokiem z dnia 21 kwietnia 2008 r., uległo zatarciu z mocy prawa w dniu 28 lipca 2014 r., w związku z czym odpowiedzialność oskarżonego winna być ukształtowana jedynie w oparciu o art. 178a § 1 k.k. Wywodząc w ten sposób, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja ta jest zasadna w oczywisty sposób, stąd też, jako wniesioną na korzyść skazanego i uwzględnioną w całości, rozpoznano ją na posiedzeniu, o jakim mowa w art. 535 § 5 k.p.k.

Podkreślić bowiem trzeba, że S. S. został uprzednio skazany wyrokiem Sądu

Rejonowego z dnia 21 kwietnia 2008 r., za przestępstwo polegające na prowadzeniu samochodu osobowego w stanie nietrzeźwości zakwalifikowane z art. 178a § 1 k.k., za które wymierzono mu karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych po 10 zł każda, zasądzone świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na rzecz określonego w orzeczeniu podmiotu oraz orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres jednego roku (na poczet którego zaliczono okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 23 grudnia 2007 r.) oraz podanie wyroku do publicznej wiadomości poprzez jego wywieszenie we wskazanym miejscu na okres jednego miesiąca. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 29 kwietnia 2008 r.

Obowiązujący w dacie orzekania przez Sądy w niniejszej sprawie art. 107 § 4 k.k. przewidywał, że w razie skazania na karę grzywny, zatarcie skazania następuje z mocy prawa z upływem 5 lat od wykonania lub darowania kary albo od przedawnienia jej wykonania, zaś wedle § 6 tego przepisu, jeżeli orzeczono środek karny, zatarcie skazania nie może nastąpić przed jego wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem jego wykonania, z zastrzeżeniem art. 76 § 2 k.k.

Z akt przedmiotowej sprawy wynika, że Sąd Okręgowy rozważał wydanie rozstrzygnięcia poza zakresem środka odwoławczego i w kierunku korzystnym dla oskarżonego (art. 440 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 1 k.p.k. i w zw. z art. 434 § 2 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym w chwili orzekania). Sąd ten wystąpił bowiem o informację odnośnie do wykonania przez S. S. orzeczonych względem niego, przywołanym już wcześniej wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 21 kwietnia 2008 r., kar i środków karnych. Z pisma stanowiącego odpowiedź na to wystąpienie Sądu Okręgowego wynika wyraźnie, że grzywna w wysokości 150 stawek dziennych została uiszczona w dniu 28 lipca 2009 r., środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych został wykonany w dniu 23 grudnia 2008 r., zaś świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł uiszczono w dniu 8 września 2009 r., natomiast podanie wyroku do publicznej wiadomości wykonano w dniu 10 sierpnia 2008 r.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, nie może zatem budzić wątpliwości, że wobec wykonania orzeczonych środków karnych i upływu 5-letniego okresu od wykonania kary grzywny, z dniem 28 lipca 2014 r. doszło do zatarcia z

mocy prawa skazania S. S. wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 21 kwietnia 2008 r. Zatarcie skazania nastąpiło zatem jeszcze przed popełnieniem czynu, który stanowił przedmiot niniejszej sprawy, co miało miejsce w dniu 30 sierpnia 2014 r.

Pomimo powziętych w omawianej kwestii przez Sąd Okręgowy wątpliwości, jak i stanowiska prokuratora prezentowanego na rozprawie odwoławczej, Sąd ten doszedł do błędnego wniosku, że w chwili popełnienia obecnego czynu uprzednie skazanie nie uległo zatarcu, gdyż „orzeczona tym wyrokiem kara grzywny wykonana została w dniu 28 lipca 2009 r., a więc nie upłynął przewidziany w art. 107 § 4 k.k. okres 5 lat od jej wykonania, czy też przedawnienia wykonania także orzeczonego środka karnego – art. 103 § 1 pkt 3 i § 2 k.k.”. Tym samym Sąd ten dokonał błędnych obliczeń w zakresie okresu, od którego uzależnione jest zatarcie skazania. Niewłaściwie również odwołał się do treści art. 103 § 1 pkt 3 i § 2 k.k., nie dostrzegając, że orzeczone środki karne zostały wykonane przed upływem okresu przedawnienia. Nie może wreszcie przekonywać odniesienie kwestii zatarcia skazania za czyn z art. 178a § 1 k.k., jako warunku uprzedniej karalności przewidzianego w § 4 tegoż przepisu, jedynie do daty popełnienia czynu. Na okoliczności te słusznie zwrócił już zresztą uwagę Prokurator Generalny w kasacji.

Fakt, że doszło z mocy prawa do zatarcia skazania S. S. za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. powinien dostrzec Sąd Okręgowy poza granicami środka odwoławczego i dokonać stosownej korekty wyroku Sądu Rejonowego na korzyść oskarżonego, przełamując kierunek zaskarżenia (art. 434 § 2 k.p.k.). Nie było bowiem dopuszczalne skazanie S. S. za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k., co wchodziłoby w grę przecież jedynie wówczas, gdy sprawca czynu określonego w art. 178a § 1 k.k. był wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo za przestępstwo określone w art. 173, 174, 177 lub art. 355 § 2 k.k., popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo dopuścić się czynu określonego w art. 178a § 1 k.k. w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo. Taka sytuacja, mając na uwadze fakt zatarcia skazania S. S. za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., w sprawie niniejszej nie zachodziła. Tym samym, Sąd Okręgowy dopuścił się zarzucanego w kasacji naruszenia art. 178a § 4 k.k., wobec błędnego

przyjęcia dopuszczalności skazania z tego przepisu oraz niewłaściwej interpretacji art. 107 § 4 i 6 k.k. w zw. z art. 106 k.k. w zakresie warunków i skutków zatarcia skazania.

Z tych wszystkich względów zaskarżony kasacją wyrok Sądu Okręgowego ostać się nie może i dlatego też Sąd Najwyższy uchylił go i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Przy ponownym jej rozpoznaniu Sąd ten weźmie pod uwagę powyższe wywody.

Z tych wszystkich względów, orzeczono jak w wyroku.

kc